

Šalčiau, gali snigti.
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:33

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Sausio-January 5 d., 1971 m.

Kaina 10c

3

ČEKOSLOVAKIJOJE TEBEVYKSTA REFORMOS

SOVIETŲ "DRAMBLYS JAU ISMOKO PLAUKTI", SAKO JAV ŽURNALISTAS

John Chamberlain, Amerikos kolumnistas, rašo apie "Raudonąjį dramblių, kuris išmoko plaukti". Jis primena Winstoną Churchillio pasakymą apie rusų ir anglo-amerikiečių karinę galią. Jei pastarieji lygintini su banginiu, tai Rusija esanti dramblys, kurio jėgos yra sausumos kariuomenėje ir šarvuotuosiuose. Churchillio žodžiai šiuo metu jau negalioja, nes sovietai per paskutinius 25 metus pastatė 170 milijonų tonų laivų, kada Amerika pastatė tik 150 mil. tonų. Amerikos admiralai dažnai pareiškia savo susirpinimą sovietų jūrų galybės augimu. Chamberlainas sako, kad dramblys jau tampa banginiu, Amerikos politiką siekiant dominuoti senatoriui William Fulbrotui, senato užsienio reikalų komiteto pirmininkui.

Chamberlain rašo, kad pasikeitimą galima pastebėti iš mažų dalykų. Kada lietuvius jūreivis bandė pabėgti iš sovietų laivo, tas laivas buvo Amerikos teritoriniuose vandenys. Vyko derybos dėl geltonuočių mėnučių ne kur nors Baltijos jūroje, bet pora mylių nuo Marthos Vynuogyno. Sovietai ištiesė rankas į Amerikos menkes. Tai gali atrodyti nesvarbiu faktu, daug svarbesnis yra sovietų brovinimas į Viduržemio jūrą. Kai bus atidarytas Suezas kanalas, sovietai taps didžiausia jūros galybe Indijos vandenyse. Jie turi bazę ir uostą Hodeidoje, Jemene, Adene yra 50 asmenų sovietų atstovybė ir karo lėktuvų bazė. Modernus uostas pastatytas Somalių, Berberos įlankoje. Už penkerių metų sovietai turės didžiausią pasaulio prekybos laivyną. Kai Cilė jau bus komunizmo rankose, kas gali atsistoti, sovietai turės svarbius uostus ir Ramiajame vandenyne. Dar bus nemažai girdima ir apie Cienfuegos, Kubažo bazę, sako Chamberlainas.

Gruodžio 17 d. Amerikos VI-tojo laivyno Viduržemio jūroje vadovas admiralas Kidd pareiškė, kad šioje srityje jėgų balansas yra toks, kad Amerika "žygiuoja ant ištemptos virvės". Konfliktą, atvejų Amerikai reikėtų pasiklausti britų, italų, graikų ir turkų karo laivynais. Admiralas pareiškė, kad sovietų laivų Viduržemio jūroje yra 41, nors spalio mėnesį jų buvo 73. Kiti sugrįžo į Juodąją jūrą žiemai. Sovietai naudoja Egipto uostais Aleksandrija ir Port Saidu, o dabar baigiama statyti ir Meras Matruh bazė 155 mylios ir vakarus nuo Aleksandrijos. Čia paruošiami Egipto aviacijos lakūnai. Čia stovi ir sovietų karo laivai.

Be Egipto sovietams prieinamos bazės: Sirijoje — Latakia ir Alžire-Bone. Sovietų laivai dažnai stovi tarptautiniuose vandenyse netoli graikų Kythera salos, Sicilijos kanale ir prie Tuniso Hammamet įlankos. Sovietų laivynui vadovauja admiralas Leonov.

Etiopijoj veikia sukilėlių grupė

BEIRUTAS. — Etiopijoje veikia Eritrėjos išlaisvinimo frontas, kuris siekia išvaduoti Etiopijos valdomas Eritrėjos žmonių apgyventas sritis. Fronto vadovas Libane paskelbė, kad artimoje ateityje bus pradėta intensyvi politinė, finansinė kampanija, kurios tikslas paremti karinius žygius Etiopijoje. Eritrėjos frontas planuoja sabotuoti Etiopijos ekonomiką, sprogdinti karinius taikinius ir žudyti valdžios agentus.

IS VISO PASAULIO

MANILA. — Bolivijos pilietis bus teisiamas Filipinuose už Popeniaus užpuolimą. Jis du kartus smogė popiežiui ir krūtinei, kai jis lankėsi Maniloje, bet nesužeidė popiežiaus. Kaltinamasis Mendoza y Amor nesąsiaiškiai protingas, tačiau galės būti teisiamas.

TEL AVIVAS. — Izraelio karinė vadovybė pašalino iš pareigų arabą, Gazos miesto burmistrą, už nebendradarbiavimą su okupacine valdžia.

LONDONAS. — Britanija parduos Iranui tankų už 48 milijonus dolerių. Šių Chieftain tankų britai nepardavė Izraeliui ar Libijai. Kiekvienas tankas kainuoja 300 tūkstančių dolerių.

TOKIO. — Nuverstas Kambodijos valdovas Sihanoukas skundėsi per Pekino radiją, kad P. Vietnamas okupuoja rytinę Kambodijos dalį ir kolonizuoja jos žemės savo ūkininkais.

MANILA. — Filipinų komunistai, suskildę į dvi dalis, paskelbė, kad Liaudies Armija, atskilusi nuo Huk judėjimo, jungiasi su Pekinu ir Mao Tse Tungu. Hukai esą "gangsteriai revizionistai".

HYDEN. — Komisija, ištyrusi Kentucky anglų kasyklų sprogimo priežastis, paskelbė, kad dinamito sprogdinimas sukėlė visą eilę dulkių sprogimų kasykloje, kur žuvo 38 angliakasiai.

KAIRAS. — Po trijų lėktuvų nelaimių, kurių vienoje žuvo 16 asmenų, Egipto aviacijos vadovybė uždraudė skraidyti britų gamybos Comet keleiviniams lėktuvams.

PORTALEZAS. — Brazilijoje apie 50 ūkio darbininkų įsitvirtino vienoje plantacijoje ir gina ją nuo policijos. Susišaudyme žuvo du darbininkai ir du policininkai, tačiau darbininkai atsisako apeiti žemę, sakdami, kad ji jiems priklauso.

NEW YORKAS. — Čia pradėjo eiti naujas dienraštis "Daily Mirror".

TOKIO. — Pernai Japonijoje kas 16 sekundžių gimė naujas kūdikis ir kas 44 sekundes mirė vienas gyventojas. Kas 31 sekundė viena pora susituokė, o skrybys įvyko kas 5 min. 30 sek.

Eritrėjos ir Somalijos veikėjai ieško paramos arabų valstybėse. Gruodžio 16 d. Etiopijos imperatorius paskelbė karo stovį ir emė griežčiau persekiojti sukilėlius. Beirute paskelbta, kad vien tik eritriečių kaime Kere-ne bisainai išžudė apie 500 žmonių.

Amerikojė gaisrininkai, gavę pranešimą apie kilusį gaisrą, skuba su didžiausiomis mašinomis. Prancūzijoje yra įvesti ir mažai gaisrininkų vienetai su motociklais, kurie greit pasiekia užsidegusį namą. Labai dažnai jų pakanka užgesinti vos prasidėjusį liepsną.

GEORGE MEANY PASMERKĖ NIXONO VYRIAUSYBĖS EKONOMINĘ POLITIKĄ

Geri metai Vokietijoje ir Japonijoje

WASHINGTONAS. — Amerikos darbo unių federacijos prezidentas George Meany, kuris vadovauja unioms, atstovaujantioms 13 milijonų darbininkų Amerikoje, pasmerkė prezidento Nixono vyriausybės dėl jos ekonominės politikos. Apžvelgdamas praėjusius metus Meany pareiškė, kad jie buvo negeresni už 1969 metus, bet dar blogesni. Aukštos kainos ir aukšti paskolų nuosimčiai kartu su didėjančiu bedarbių nuosimčiu rodo, kad vyriausybei nepavyko tvarkyti ekonominių reikalų. Unių vadovybė sutiktų net su kainų ir algų kontrole, jei ji apimtų visų rūšių pajamas, akcijų dividendus ir bendrovių pelnus, o ne tik darbininkų algas.

Šiais metais ALF-CIO organizacija svarbiausia dėmesį skirs valstybiniam sveikatos draudimui, pareiškė Meany, nes gydymo kainos pasiekė tokį tašką, kad tik arba labai turtingi arba visiškai skurdžiai gali gydytis.

Harris viešosios opinijos tyrimo institutas paklausinėjo amerikiečių, kokios problemos yra svarbiausios ir spresnės Kongrese. Didžiausias nuosimtis atskleidė, kad svarbiausia problema yra ekonominė, net 63 nuosimčiai. Vandens ir oro teršimas sudarė 41%, Vietnamo karas — 31%, mokesčiai ir kainos — 31%, nusikaltimai — 28%, studentų neramumai — 15%, rasinės problemos — 11% ir sveikatos draudimas — 9%.

Vakarų Vokietijoje praėjusieji metai, nors algos ir kainos kilo, nedavė bedarbių. Vokietijoje dirba 2 milijonai užsieniečių, kiekvienam bedarbiui yra šeši darbai, skelbiami darbo rinkoje. Produkcija pakilo 3.5%. Užsienio prekybos balansas padidėjo iki 3 milijonų dolerių pertekliaus. Japonija irgi turėjo turtingus metus. Nors kainos pakilo 3.7%, japonų visuminis gamybinis augimas buvo 11%. Japonai irgi turi prekybos perteklių apie 4 bil. dolerių sumoje.

Rockefelleris buvo kviestas demokratų

NEW YORKAS. — Gubernatorius Nelson Rockefeller po pasirodymo NBC televizijoje, kur jis pareiškė nenorį kandidatuoti į viceprezidento vietą, nors turėjęs tokių progų kelis kartus, vėliau paaiškino spaudos atstovams, kad jam demokratų kandidatas į prezidentus Hubert Humphrey siūlė 1968 metais kandidatuoti su juo į prezidentūrą. Rockefelleris atsisakė, nes jis esąs respublikonas. Humphrey nesigina, kad buvo planuojama tokia demokrato ir respublikono koalicija. Yra žinių, kad ir Nixonas siūlė Rockefelleriui kandidatuoti į viceprezidentus, tačiau gubernatorius nesutikęs.

Lenktynės nesiseka

WASHINGTONAS. — Pagal ūkio planus Sovietų Sąjunga buvo pasiryžusi 1970 m. pralenkinti JA Valstybes visose gamybos srityse, įskaitant ir žemės ūkį (Chruščiovo pareiškimas 1959 m. "Pravda" 1959 m. vas. 8 d.).

Metams baigiantis štai kas paaikėjo: raguočių skaičius vienam gyventojui sumažėjo 20 — 30%, palyginus su priešrevoliuciniais laikais. Pažanga padaryta sunkiojoje pramonėje ir apsiginklavime, tačiau šiuo metu Sovietų S-ga turi: 1 automobilį 450 gyventojų (vienas dvimėsu puse gyventojų JA Valstybėse); 1 telefoną 520 šeimų (1 telefonas kiekvienai šeimai JA V-se); elektros tenka 270 kv/v. vienam gyventojui (2,400 kv/v. JA V-se).

Iš dienos uždario sovietų darbininkas gali pirkti maždaug du su puse karto mažiau maisto produktų ir penkis kartus mažiau pramonės gaminių, negu Vakarų Europos darbininkas.

◆ Palestinos partizanų organizacija Al Fatah paskelbė, kad ji nuginklavo savo narius Libane ir uždarys savo partizanų verbavimo agentūras keturiuose palestiniečių stovyklose Libane.

◆ Alabamos gubernatorius George Wallace vakar vedė naują žmoną. Jis buvo našlys.

◆ Jungtinėse Tautose ruošiasi arabų-Izraelio taikos deryboms. Egipto ir Izraelio ambasadoriai atvažiavo su naujomis instrukcijomis. Vakaras JT sekretoriumis U Thantu kalbėsios valstybės sekretorius Rogers.

◆ Virgin salose gubernatorium buvo prisieikintas pirmas negras dr. Melvin Evans. Priesaika priėmė pirmas JAV juodas Aukščiausiojo Teismo narys Thurgood Marshall.

◆ Portugalija skelbia, kad Ginėjos kolonijoje žuvo septyni teroristai, jų tarpe du Kubos komunistai.

◆ Didieji karo lėktuvai puolė Pietų Vietname prie demilitarizuotos zonos pastebėjus komunistų kariuomenės telkinius.

◆ Rockefelleris atsisakė, nes jis esąs respublikonas.

Humphrey nesigina, kad buvo planuojama tokia demokrato ir respublikono koalicija. Yra žinių, kad ir Nixonas siūlė Rockefelleriui kandidatuoti į viceprezidentus, tačiau gubernatorius nesutikęs.

ČEKOSLOVAKŲ VALDŽIA NAIKINA DUBČEKO ĮVESTUS PAKETIMUS

VIENA. — Českoslovakijos kompartija padidino federalinės, centrinės vyriausybės galias ir panaikino Dubčeką laikais įvykdytą Slovakijos ir Čekijos atsiskyrimą. Buvę prekybos ir pramonės ministeriai atskiroms sritims dabar įjungti į centrinę vyriausybę ir padaryti vicepremierais, kurių iš viso yra devyni. Įsteigtos keturios naujos ministerijos. Šie pakeitimai vis dar tebevyksta "normalinimo" vardu, po Dubčeką ir jo reformų vyriausybės nuvertimo su sovietų kariuomenės pagalba.

Amerika perka britų lėktuvus

LONDONAS. — Trečiadienį Amerikos marina priims Anglijos Dunsfoldo aerodrome naują lėktuvą, statytą britų Hawker Siddeley bendrovės. Iki šiol Amerika užsakė 12 tų lėktuvų, vadinamų Harrier. Jie kainuoja 43 mil. Ateityje, jei lėktuvai pasirodys tinkami, marina žada įsigyti dar 18 lėktuvų, o per ateinančius penkerius metus bus užsakyta dar 100.

Harrier lėktuvus britų konstruktoriai statė nuo 1957 metų. Lėktuvai gali pakilti stačiai į viršų, todėl juos galima naudoti be aerodromų. Lėktuvai gali būti naudingi fronto linijose, nes juos ir nusileidusius priešui sunku pastebėti. Patys britai jau turi tris tų lėktuvų eskadriles. Viena jų laikoma Britanijoje, o dvi yra priskirtos prie NATO aviacijos jėgų ir laikomos V. Vokietijoje. Karališkasis Oro laivynas užsakė 90 Harrier lėktuvų.

Iš kitų valstybių aviacijos yra susidomėjusios šiuo britų lėktuvu. Jis gali pakilti ir nuo laivų, gali operuoti įvairiose klimatuose. Lėktuvą pakelia keturi sprausminiai motorai, kurie, ore atsukti į horizontalią poziciją, varo lėktuvą pirmyn. Motorus gamina Rolls Royce bendrovė.

Kviečia sovietus stebėti teismą

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas, atsakė į 14 sovietų mikslininkų grupę atsiųstą laišką, kuriame prašo Amerikos vyriausybę prižiūrėti, kad sumita Kalifornijos komunistė, negrė Angela Davis, turėtų teisingą teismą.

Valstybės departamentas atsakė sovietų mikslininkams, kviesdamas juos visus atvykti į Ameriką ir stebėti Davis teismo eigą. Už tai sovietų vyriausybė turėtų įsileisti į savo rengiamus teismus Amerikos stebėtojus.

Angela Davis yra kaltinama žmogžudystės ir pagrobimo byloje kartu su kitais kaltinamaisiais. Ji pirkė ginklus, kuriais pernai, rugpjūčio 7 d. buvo nušautas San Rafael, Kalifornijoje teismo teisėjas ir trys kiti asmenys.

Valstybės departamento atsakymas į sovietų kreipimąsi buvo nusijustas sovietų fizikui Piotru Kapicai. Atsakyme nenurodoma, kuriuos sovietų teismus Amerikos pareigūnai norėtų stebėti.

◆ Prancūzijos Alpėse įvyko sprogimas, kuriame žuvo 16 asmenų.

Gyvenimas Českoslovakijoje yra nelengvas. Ypač sunkus jis tiems, kurie buvo prisidėję prie Dubčeką reformų. Įstaigose, imo-nėse, universitetuose trūksta darbuotojų, nes jie buvo "išvalyti". Vien Karolio universitete atleista 70 profesorių ir lektorių. Beveik visuose universitetuose panaikinti marksizmo-leninizmo kursai, nes jiems trūksta patikimų dėstytojų. Buvusių darbuotojų tarpe daug bedarbių. Kiti išvažinėjo į kaimus ir dirba žemės ūkyje.

Pats Dubčekas tebesėdi Bratislavoje. Jam buvo siūlomas darbas sveikatos draudimo įstaigoje, tačiau jis atsisakė. Jis nenorįs turėti darbą, kur reikia naudoti didesnes pinigų sumas, nes bijo, kad valdžia jo neapklintų su padirbtais pinigų pasisavinimo kaltinimais. Jis norįs gauti girininko darbą, tačiau buvo atmestas. Jam siūlomas tarnautojo darbas girininkystės įstaigoje.

Čekoslovakijos komunistų partija neteko po valymų 220,000 narių. Apie 880,000 jau gavo naujus bilietus, tačiau daug narių nemoka nario mokesčių nuo sovietų kariuomenės įgyjimo dienos. Dar blogiau partijoje su narių kvalifikacijom. Pragos partijos skyrė narių amžiaus vidurkis esąs 57 metai. Apie 55% visų Pragos komunistų partijos narių yra virš 60 metų amžiaus.

Sovietai Londone parduoda ikonas

LONDONAS. — Sovietų vyriausybė, sugrąbusi savo valdomose kraštuose bažnyčių ir vie-nuolynų turtus, kartais parduoda juos kapitalistiniuose kraštuose. Sausio 19 d. Londone Christie galerijoje Novoeexport agentūra vėl parduos 55 ikonas. Ši sovietų švietimo ministerijos kolekcija nėra labai vertinga ir Christie aukcionieriai spėlioja, kad paveikslai atneš apie 7,000 dolerių. Ikonoms tokia suma yra labai nedidelė. Pernai viena vokiečių galerija už vieną ikoną gavo 24,000 dol.

Sovietų valdžia daugiausia uždirbo parduodama caro Nikolaus I-mojo aukso-sidabro servizą, kuriame buvo 1,750 atskirų daiktų ir kuris visas svėrė apie tris tonas. Londone už tą servizą sovietai gavo 158,000 dol. Naujieji savininkai servizą padalijo į 28 atskiras dalis ir, žinoma, parduodami dar uždirbo.

Ikonų pirkėjai kartais gali gerokai laimėti. Viena Londono galerija iš rusų pirkta ikoną paprastai gerai iširia, persviečia rentgeno spinduliais. Iki šiol iš 300 ikonų net septynios rastos su paveikslais, tapytais ant viršaus senų, vertingesnių paveikslių.

TEL AVIVAS. — Pernai iš Sovietų Sąjungos išemigravo į Izraelį 1,000 žydų, kas yra tris kart daugiau, negu 1967 m.

Betliejus gatvėse, kaip ir prieš 2,000 metų, galima pamatyti avių kaimenių.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

TIK NAUJAI ATGIMĘS ŽMOGUS ATNEŠA NAUJUS METUS

Blogavaliams laimingų metų!

Atgimusio žmogaus linkėjimas

Sveiki visi sulaukę dviejų didžiųjų žiemos švenčių. Kalėdas praleisdami, Naujus Metus sutikdami mes prikalbame gražių žodžių vieni kitiems. Jei mūsų žodžių, nors ir gražiausiai pamaldžios retorikos apsuptų, neseka bent grumstelio dydžio darbai — veltui mes aušiname buras krikščioniškame pasaulyje jau arti du tūkstantčiai metų. Reikia konkrečių darbų artimo gerovei. O mes net savo planuose — pasveikinimuose esame klaidingi: juk mes linkime geravaliams linksmų švenčių ir laimingų naujų metų. Koks tai dvasinis apakimas: vien blogavaliams toks linkėjimas visų pirma teiktinas, nes geravaliams pats pajėgia kurti sau linksma nuotaiką ir laimę kitam dary-

damas tai, ko jis nori, kad jam kitas atliktų. Blogavalius taip žmoniškai elgtis nepajėgia dėl savų jausmų nesubrandinimo. Jis yra tikras ligonis — reikalingas pagalbos, gydymo ir linkėjimas geron pusėn nusiteikimui pasipirties. O mes papugiškai kartojame tinginio paleistą gandą, būk geravaliams reikia paskatų būt geriams, blogavalius paliekant visam laikui užmarštyje. Taip ir buvo negydyti dvasiniai-psichiniai-emociniai ligoniniai per visus laikus iki kol prancūzas gydytojas Pinel 1792 m. pirmas pasaulyje išvadavo 50 psichinių ligonių iš jiems uždėtų grandinių. Jis jiems uždėję buvo tie pamaldūs ir nepamaldūs žmonės, kurie per Naujus Metus vien geravaliams

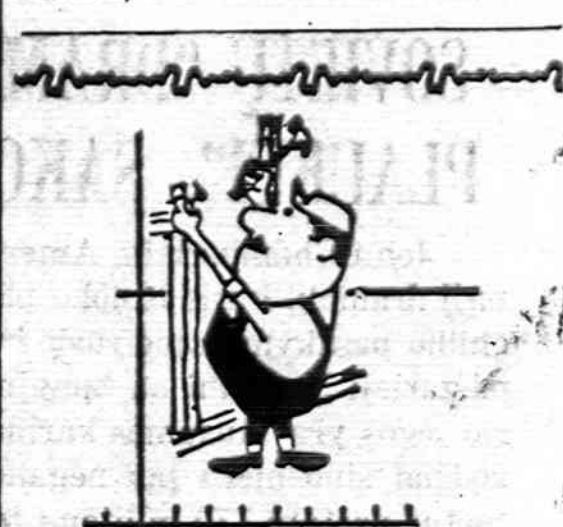
linkėjo linksmosto ir laimės, nesuprasdami ką darą. Kristui gimimus buvo teisingai skelbiama, kad tik geravaliams taika ant žemės užtikrinta. Bet tai buvo tik programa — nurodymas už ko reikia griebtis tokios taikos įgyvendinimui. Mes nesu- prantę šios tiesos esmės, neėmėme savęs geravaliinti reikiamu darbu, mes ėmėme gramafoniškai kartoti tą pačią plokštelę, nesigriebdami darbų minėtos tiesos įgyvendinimui, kol ta mūsų plokštelė išgiero iki visiškai neveiklumo. Taip ir palikome mes išgyvenusius gramafonais, nepajėgdami savais darbais dažnai net keturkojui prilygti. Štai to mūsų žemiau gyvuliškumo kritimo faktai, iškelti 1970 metų, liepos 14-24 d. Penktajame Pasaul. Ev. Liuteronų Bažnyčių S-gos (PLF) susirinkime, įvykusiame prie Genevos ežero, Evian-Des Baines vietovėje, Prancūzijoje. 1. Plačiai paplitęs žmogaus orumo pažeidimas: religinis persekiojimas, įvairios formos priepauda, politinių ir kitokių belaisvių kankinimas, skurstančiųjų ir silpnųjų ekonominis išnaudojimas, pavienių valstybių teisių viešas ir subversyvus niekinimas neleidžiant joms pačioms laisvai apsispręsti savo likimo, žmonijai pavojus dėl

įvairiosios netvarkos: karionių, teršalų, narkotizavimosi, ištvirkimo ir nesuskaitomais kitokiais būdais žmogaus į niekus išvirkimo. Už tai šių švenčių metu imkime planuoti savo elgesį ateinančioms penkiems - dešimčiai metų. Už tai atbuskime — nemiegokime toliau, nors ir patogiam šiauriniame guolyje. Žiūrėti linkime, kas bus už kelių metų šitaip mums tinginiaujant, savų sodybų atkakliausiai neginant — vien kitataučiams jas užleidžiant, iš labiausiai pamiltų vietovių — tokio Marquette Parko kažkur skristi rengiantis. Šiais Naujais metais atbuskime žmoniškiausiai ir protingiausiai veiklai — ir tos veiklos energingiausiai griebkimės, jei norime dar žmonėmis — lietuviais — krikščionimis kiek ilgčiau išlikti. Tvarkymąsi pradėkim nuo savęs

Jei Kalėdų-Naujų Metų laikotarpį mes neįsijudinsime geriams — artimui skirtiems darbams — veltui mes praleidome tas šventes, nors ir gausiai skrandį kimsome, gomurį vilgėme, vienas kitam tas pačias korteles siuntinėjome, ir spalvotų popierių glėbius su vienu kitu menkniekiu kitas kitą apdovanojome. Tikrumoje, Kalėdos ir Nauji metai yra priemonė nusi- teikti ne tiek gavimui, kiek davimui — dovanojimui kitam nors krislėlį gėrio. Tas šventės išnaudokime savyje turimų gėrio pradų išgydymui iki tikro žmoniškumo. Užtai nesigirkime niekais. Žmoniška bus, kai vaikai kitiems ką nors dovanoti bus pratinami nuo pat mažens. Tokios vaikų santaupos turi būti vargstantiems vaikams Lietuvoje, Suvalkų Trikampyje ar kitur per Balfo atstovą įteikiamos. Tegul tas kelių mėnesių sūnelis mato gėris darbus ir tegul jis į juos pratinas iš anksto, kitaip jis jo išaugs vien ėmęsis dovanų — nuo tokių jau šiaurinė serga visa žmonija. Dar viena našta daugiau pasunkin- sime ir taip jau nepakeliamus žmonių vargus, jei taip netiku- siu savu elgesiu žalosime savo prieauklį. Paukščių lesinimas per visus metų mėnesius vaikų pratinimas, jiems augalų kambarėje bei darželyje priežiūros pavidimas — yra dar kitos priemonės jaunam kūnei išgydymui geravališkumo.

Kokie mes vien fiziniai tėvai — seneliai esame, įrodo sekantis montesorininkės mokytojos Domės Petrutytės patyrimas su darželinio amžiaus vaikais. Jos apklaustų keturiasdešimt dar- želinio amžiaus vaikų tik vie- nas vienintelis žinojo apie Sino Kudirkos tragediją. Mes tėvai ir seneliai pirmieji turime savus jausmus sužmoginti — mes patys pirmiausia turi- me sugeravaliėti, vien apie tokį sugeravaliėjimą tuščiažodžiauti paliovė. Mes žmoniškumo sto- kodami, jo nepajėgime saviems vaikams bei anūkams įdiegti. Už- tai ir auga mūsų aplinkoj žmo- gaus pavidalo nelaimingiausi su- tvėrimai: artimo kankintojai, senelių reikalų nesupratėjai, se- nų tėvų apleidėjai, tėvynės nie- kintojai ir dar visi kiti kitokie blogavaliai. O su jokių blogava- liu — kitaip sakant, su jausmais paliegiu — kaip ir su blogio simboliu — šetonu tu negali iš- eiti obuolių, nenorėdamas lik- ti ir be obuolių ir be krepšio. Taip kentėjo, kentis ir kentės net milijonus metų visi žmonės netekę krepšio ir obuolių dėl tų įvairių blogavalių — jausmais pakrikusių niekdarbių. Kentė- sim ir mes visi didžiausias kan- čias tol, kol savyje ir artime sa- vais darbais mes neprizadinsi- me tikrąjį žmogų: geravalių, me- diciniškai sakant — jausmais subrendusių. Turime už tai kar- tų ant visados imtis psichologi- škų tiesų savyje veikime įgy-

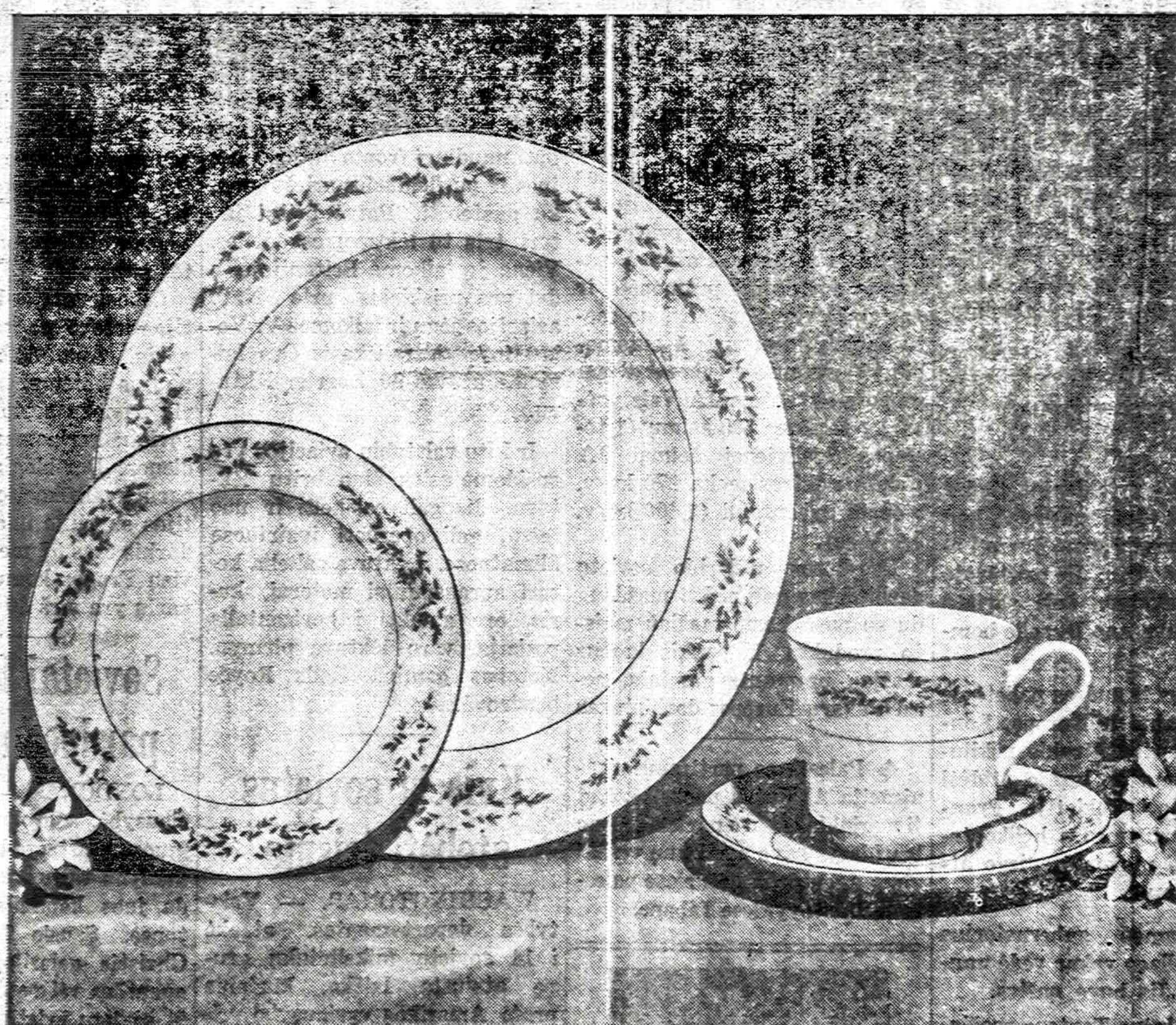
vėdinimo: pradėkime nors kar- tą žmogų žmogų ugdyti pagal dabar jau žinomus vaiko psicho- logijos mokslo dėsnius. Juos mums visiems jų sužinoti nusi- teikusiems nurodys kiekvienas pajėgus pedagogas, gydytojas, dvasiškis. Tik taip nuo pagrindų pradėję, mes netruksime gra- žiausio rūmo — žmoniškumo — geravališko asmens sušlaidinti. Nuo tokio atsiemimo prasidės vi- sas kitas mūsų žmoniškai švie- sus gyvenimas. Tik nedaryki- me iki šiol visų darytos ir kar- totos klaidos: to darbo griebki- mės patys, jo nepavesdami nei Dievui, nei šetonui.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRASTĮ "NAUJIENAS"

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Union Federal DOVANOS

STALO INDAI

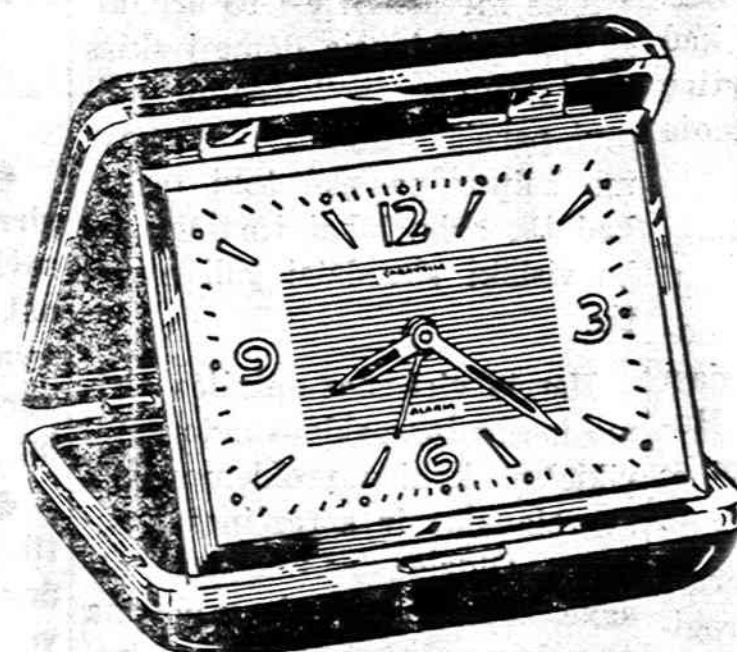
4 gabalų stalo indų komplektas, International Silver Co. gamybos, veltui duodamas atidariusiems naują \$100 taupymo sąskaitą arba tokia suma įnešusiems į esamą taupymo sąskaitą. Po to, su kiekvienu \$25 ar didesniu indėliu Jūs galite pirkti tokį pat 4 gabalų komplektą tik už \$2,95 — mažą krautuvių kainos dalį. Yra daugiau gražių namams reikmenų už žemą kainą. Tie puikūs indai yra tikras stalo papuošalas ir kelia malonumą prie bet kurio valgio. Mes kviečiame Jus pasinaudoti šiuo pasiūlymu ir dar šiandieną paimti dovanas. Tik vienas komplektas veltui duodamas sąskaitai šios programos metu. Pasiūlymas prasideda 1970 m. gruodžio mėn. 3 dieną ir baigiasi 1971 m. gegužės mėn. 15 dieną.

UŽDIRBKITE IKI

6%
METAMS
UŽ CERTIFIKATUS

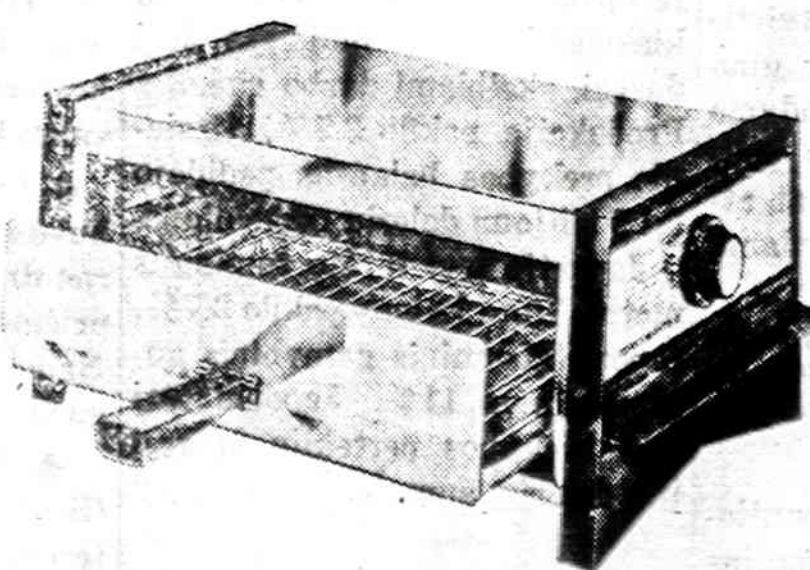
5%
METAMS
UŽ TAUPYMO
SĄSKAITAS

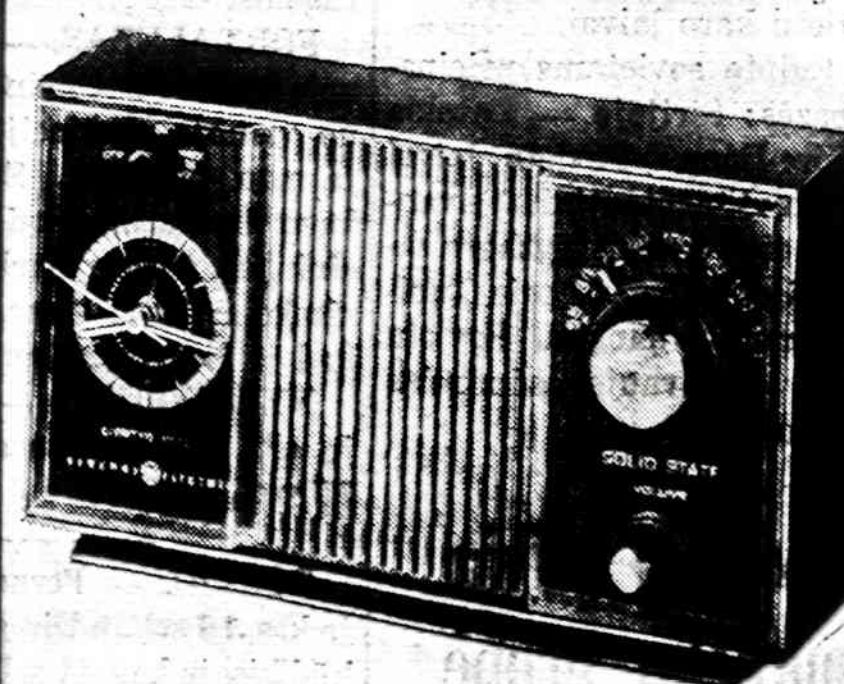
BULOVA KELIONĖS LAIKRODIS - ŽADIN-
TOJAS yra parankus ir praktiškas visai
šeimai. Jis tinka namuose ant stalo ir
patogus keliaujant. Tamsioje šviečia numerai
ir rodyklės, gražiais odiniais viršeliais.

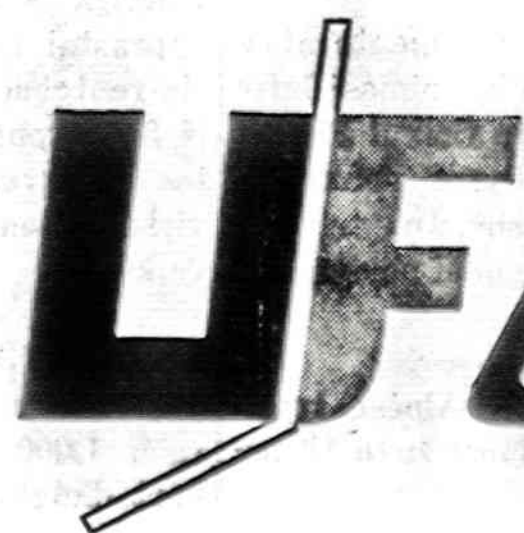
WEST BEND AUTOMATIŠKAS KAVOS
VIRDULIS. Įjungus elektrą išverda kvapi
kava, kuri laikosi geriamojo temperatūroje...
visai automatiškai. Nuo 5 iki 9 puodukų
kavos gražiai užgrūdinto aluminijaus inde.

TOASTMASTER FIRMOS BROILERIS IR
TOSTERIS. Iškepa mėsą, sušildo sumuštinius,
išverda užšaldytus pietus. Dviejų pozicijų
lentyna, išimamos broilerio rinkės. Automatinė
temperatūra nuo 200 iki 450 laipsnių.

G. E. MASYVUS LAIKKRODIS - RADIJAS.
Pažadina nustatytu laiku automatiškai
kontroliuojant garsą. Švelnus medžio
atspalvio kabinetas turi apvirstą chromo
skalę, kristalinį priekį.

UNION FEDERAL SAVINGS

3430 South Halsted Street • Chicago, Illinois 60608 • Phone 523-2800

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

Grafika - medžio raiziniai

Yra 4 skirtingi būdai medžio raiziniams — klišėms gaminti: 1) juoda linija, 2) balta linija, 3) chiaroseuro ir 4) spalvotas paveikslas. Medžio raizyba yra seniausias ir puikus grafikos menas. Juodos linijos klišė grafiška yra pati seniausia. Raizymui medis turi būti minkštas pvz. obelies, vyšnios, uosio, sycamore. Medis piauamas paraleliai, nulyginamas, kad būtų visiškai plokščias. Tada dailininkas ant lygaus medžio padaro piešinį, o po to su aštriu instrumentu išraizuoja linijas. Užbaigtą klišę atspaudžia ant popieriaus su rankomis arba su mašina.

Baltų linijų paveikslui raizyti vartojamas geras kietas medis, kuris piauamas priešingai — skersai. Rezultate paveikslas turi juodą foną. Chiaroseuro klišė gaminama ne viena, bet dvi, iš ko gaunasi ofseto efektas. Galima atspausinti 2 spalvomis. Spalvotam paveiksliui galima daryti kiek nori klišių, tik tai reikia kiekvienai spalvai atskiro raizinio, kuris spaudžiamas ant naujos vietos pirmiau atspausdame popieriuje.

Šito meno metodas yra tiek senas, kad senovės egiptiečiai ir babiloniečiai tokiu būdu plytose išpausdavo savo piešinius. Senovės indai naudojo medžio raizinius tekstilės pagražinimui. Viduramžių Europoje medžio lentoje išdroždavo tūliams raštams užantspauduoti inicialus arba ženklus bei herbus.

Platesnis medžio raizinių naudojimas prasidėjo, kai buvo išrastas geras plonas popierius, nes nebuvo praktiška atspausinti ant papiruso ar kitokios medžiagos. Kiniečiai Tang dinastijos laikais (618-907) pirmieji pradėjo gaminti geras medžio raizinius. Japonai išmoko iš kiniečių medžio raizybos 8 amž. iškėlė šį meną į aukštą techniką. Jų spalvoti atspaudai yra vieni iš puikiausių.

Seniausios Europos medžio raiziniai pasirodė 1423 m. Dabar tie atspaudai yra Manchesterio knygyne Anglijoje. Pirmieji medžio raizybos centrai buvo Vokietijoje ir Olandijoje. Bet pradžioje panašūs raiziniai buvo grubūs ir blogi piešiniai. Vėliau sudaromos atskiros knygos su raštu. Antroje 15-to a. pusėje buvo išleista "Neturtin-go žmogaus Biblija" (Biblia Pauperus) ir "Dainų Dainos" (Canticum Canticorum) iliustruotos medžio raiziniams. Buvo ir daugiau iliustruotų leidinių Vokietijoje, bet Olandijos leidiniai buvo daug geresni.

Atsiradus raidinei spaudai, bet neturint mechaninių priemonių klišėms gaminti, medžio raiziniai ir graviūros buvo labai populiarūs. Cologne Biblija spausdinta tarp 1470 ir 1475 m. iliustruota medžio raiziniams.

Medžio raizinių menas ir knygyne iliustravimas iš Vokietijos ir Olandijos paplito visoje Europoje. Lyonas 1476 m. buvo medžio raizytojų centras, o vėliau ir Paryžius. Venecijoje (Italijoje) ypatingai dekoratyvinis medžio raizinių menas buvo populiarus.

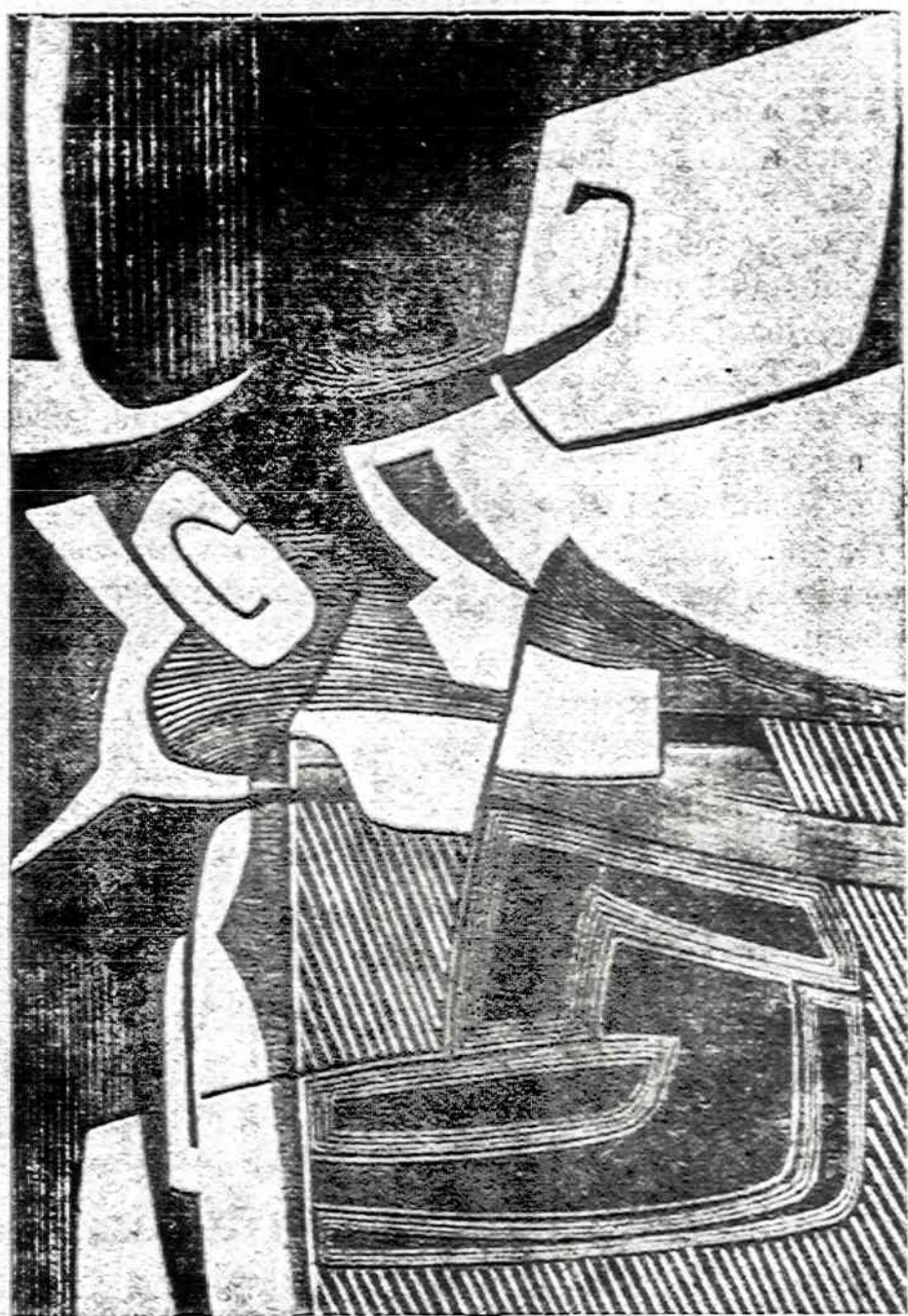
16-tame amž. medžio raizinių menas pasiekė aukščiausio laipsnio technikoje. Vokiečių dailininkai, kaip Albrecht Duerer ir Hans Holbein (jaunasis) šioje srityje surado naują būdą — šviesos ir šešėlių efektą, kas reiškia, jog nereikia paveikslą spalvinti dirbtiniu būdu. Kiti vokiečių meistrai Lucas Cranach, Hans Baldung, kurie išrado chiaroseuro, buvo geriausi meistrai. O Lucas van Leyden buvo geriausias olandų medžio raizytojų. Vokietija ir Olandija yra šios meno rūšies tėvynės.

Ziontas Mikšys

Grafika

17-tam amž. atsirado oforto Lietuvos meno mokykla davė

Juozas Mikelevičius

Grafika

visą eilę lietuvių grafikų, jų tarpe velionį Paulių Augių, V. K. Jonyną, Telesforą Valių, Vik. Petravičių, Vac. Ratą, V. Kasiulį, Zibuntą Mikšį, R. Viesulą ir daug kitų.

Baigiant reikia priminti, kad be medžio raizymo yra dar ir lino (linoleum) medžiaga, kuris dabar plačiai vartojamas Amerikoje. Dailiajai graviūrai yra mašinos, kuriomis atliekami mechaniški darbai — banknotai, certifikatai ir t. t. Šioje srityje dirba ir dail. Jonas Trišys.

DAIL. M. STANKŪNIENĖS PARODA

Dail. Magdalenos Stankūnienės darbų paroda įvyks 8 m. sausio 16 d. Čiurlionio galerijoje Jaunimo Centro patalpose. Išstatoma 40 darbų: tapyba, grafika, kolažas ir mozaika. Atidarymas 7 v. vakaro.

— Dail. Janina Mankutė-Marks padovanojo paveikslą Balzako Lietuvių kultūros muziejui.

M. Stankūnienė

"Atsisveikinimas" (Grafika)

OUR INTEREST RUNS HIGH

Gold Eagle notice passbook accounts and other certificate accounts are available to earn 5 1/4% per year. Also available are Christmas Club and Vacation Club accounts. Our savings counselors will be glad to explain the various savings plans and interest payment procedures to you in more detail.

Take advantage of these high rates, the highest permitted by Federal Regulations. You will be the richer for it.

Savings insured to \$20,000.00

Interest paid quarterly.

Assets over \$148,000,000.00

Reserves over \$12,900,000.00

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140

OFFICE HOURS:

Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m. Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Balfas neduoda ramybės okupantui

Amerikoje Balso atstovai neduoda žmonėms ramybės, įvairiausiais būdais prašinėdami aukų, o rusų okupuotoje Lietuvoje Balfas neduoda ramybės rusams ir okupantui tarnaujantiems sovietų policijai, slaptiems agentams, laikraštininkams ir pagaliau prokurorams dėl tų aukų paskirstymo. Pradžioje okupantas įvairiausiais būdais šmeižė Balfą, bet šmeižtai žmonių nenugąsdino. Dabar jie imasi gyventojus gąsdinti, tardyti, spaudoje jų vardus valkioti, bet ir šie žingsniai gyventojų neatbaido.

Prieš kelis mėnesius Vilniuje leidžiamoje "Tiesoje" buvo paskelbti keli straipsniai, kuriuose su purvais buvo maišomas Balso darbas. Atrodo, kad minėtų straipsnių būtų galėję užtekti visam reikalui numarinti, bet metų pabaigoje šis klausimas ir vėl keliama. Tikėtai šį kartą gąsdinimai dar stipresni, viešumon velkamas gausesnis vardų skaičius. Aiškinama, kad Balfas tikrai skudurus tegali atsiųsti, o iš paskutinio straipsnio matyti, kad tų Balso "skudurų" pagėdijau ne tik paprasti vargšeliai, bet ir įtakingi komunistų partijos nariai, partijai priklausančieji mokytojai, statybininkai ir didelių įstaigų sekretoriai, viršininkai ir sekretorių patikėtiniai. Jie užmiršta viską, kad tikėtai iš Amerikos ateitų tų "skudurų" siuntinėlis.

Okupanto leidžiamoje spaudoje smarkiai buvo puolamas Vokietijoje gyvenantis ir "tarybinėn" Lietuvon važinėjęs Vytautas Svila, už jo iškelti norėjusi M. Prialauskaitė, buvęs okupanto priešas Stasys Zaikauskas ir kiti. Visi jie buvo dienomis ir naktimis tardomi ir klausinėjami. Dabar išvilkta aikštėn dar daugiau žmonių. Pasirodo, kad į tą Balso "skudurų" reikalą yra įvėlti komunistų partijos nariai ir įvairių įstaigų pareigūnai. Vieni prisipažįsta prie padarytų klaidų, o kiti nekrepia jokio dėmesio į anksčiau paskelbtus gąsdinimus, prašo adresų, kad tik atsirastų galimybė gauti tų amerikoniškų "skudurų".

Telšiuose gyvenanti Ona Kazlauskienė parašiusi tam Zaikauskui tokį laišką: "Stasy, aš sužinojau, kad tu dalini adresus. Štai, aš noriu paprašyti, kad ir man atsiųstum nors vieną adresą." Panašaus dalyko prašo ir Stasė Bigienė. Ji taip pat prašo "skudurinio" adresą, tikėtai laiško gale įdeda pastabą, patardama laišką sudeginti. Puolamas ir minėtų laiško gavėjas Stasys Zaikauskas. A. Bačkus tvirtina, kad tas "buvęs banditas" gyvena Vilniuje, Lenino prospekte, o tie, kurie "nuo jo gausios nukentėjo, tapo invalidais, buvę liaudies gynėjai, gyvena lūšnose". Sovietų policija tardė net A. Bartninką, sovietų valdžios knygų rūmų sekretorių ir privertė jį parašyti tokį viešą pareiškimą:

"Net keista darosi, sužinojus, kad tarybiniai žmonės, viskuo aprūpinti (dargi partijos nariai), išdrįsta kreiptis į mūsų Tėvynės priešus, kaulyti iš jų dovanų arba jomis naudotis. Kaip žemina tarybinio

J. KLAUSEIKIS

IR VEL REIKIA Į YLAKIUS VAŽIUOTI

Matas Untulis komunistinėje spaudoje

Bene pats pirmasis apie Matą Untulį komunistinėje spaudoje prabilo rašytojas ir žurnalistas Jonas Šimkus. Knygoje "Tarybų Lietuvos Rašytojai", išleistoje Vilniuje 1957 m., Šimkus savo autobiografijoje labai daug pasakoja atsiminimų apie Matą Untulį ir viešumon iškelia, kokio nelaimingo gyvenimo galo tautosakininkas susilaukė. J. Šimkus atsiminimuose minimas ir progimnazijos direktorius Košys, kurio gyvenimo aprašyme Paulius Jurkus Matą Untulį komunistu vadina.

Šis Šimkus apie Untulį atsiminimai buvo laisvajame pasaulyje daugelyje laikraščių perspausdinti. J. Šimkus Matą Untulį vadina "pačiu karščiausiu lietuviško žodžio brangintoju", kokį tik kada jam teko pažinti. Visų J. Šimkaus atsiminimų čia neatpasakosim, neperspausdinsime, bet tik žvelgsime į tas pastabas, kur minimas komunistas. Apie Matą Untulį pažįtas kalbėdamas J. Š. sako:

"Ji daugelį dalykų jo pažiūros buvo labai humaniškos, o politini atžvilgiu — liberališkos. Jis man daug yra pasakojęs, kokia graži ir gera buvo komunistinė santvarka, kai bus panaikinta nuosavybė, kai žmogus nebešnaudos žmogaus. Bet konkrečiai apie komunistų statančią Tarybų Sąjungą jis gana dažnai pasisakydavo kritiškai".

Esu jau prieš keletą metų rašęs, jog visai neprisimenu, kad Matas Untulis mums, Ylakių vid. mokyklos moksleiviams, būtų apie komunistą taip idealiai kalbėjęs. Jei Šimkus pasakojimas nėra noras sukommunistinti praeitį, tai visvien jis tokiais savo pasakojimais kaip tik išrūškina, jog Matas Untulis neatsitiktinai ir gretu su M. Gedvilu. Daug kur pasaulyje užtiksi žmonių, kurie komunisto teoriją, jos skelbiama žmonių lygybė žavisi, bet smerkia rusišką komunistą, kurį sukūrė Leninas ir Stalinas. Taigi, pagal Šimkų Untulis pasisakydavo kritiškai prieš komunistą statančią Tarybų S-ą, gi Mečišlovas Gedvilas stojosi padėti tą komunistą Lietuvoje įgyvendinti.

Toliau Šimkus rašo:

"1940 metais M. Untulis užėjo

žmogaus vardą tokie prašymai, o priešams įduodamas į rankas propagandos ginklas. "Niekad neatėjo į galvą mintis prašyti iš Balso kokių nors dovanų, nors mano gyvenime buvo ir gana sunkių valandų. O paprašyti man buvo lengviau už kitus, nes vienas iš Balso "ginovinkų", kun. V. Geiščiūnas, buvo mano mokslo draugas, kadaise gyvenome viename kambaryje. Bet jis mėjo priešams tarnauti, ir man iš jo jokių dovanų nereikia. Jeigu ko reikės, tai paprašysiu tarybinų žmonių. Tarybinės valdžios, o ne priešų". (Tiesa, 1970 m. gr. 27 d. 4 psl.).

Iš "tarybinės" valdžios ir iš tikrų "tarybinų" žmonių Bartninkas gaus tiek, kiek jis gali gauti iš alksnio riestutų. Tikri "tarybiniai" žmonės tikrai savęs žiūri, o kai reikia ką duoti, tai paleidžia tankus ir kulkosvaidžius, kaip tai padarė Lenkijos tikri tarybininkai! Atkakliausi lietuviai komunistai pasistatė vilas, vieni Palangoje, o kiti Paneryje, bet kolchozininkai privėlo verstis iš 12 rublių pensijos.

Balfas visą laiką okupantui buvo didelė kliūtis. Anksčiau jie puolė buvusius Balso pareigūnus, o dabar jie puola su visais lietuviais sugyventi mokantį ir tvarkingai Balso reikalus tvarkantį kun. V. Geiščiūną. Iki šio meto okupantas tenkinosi tardymais ir Balso darbo miekinimu, bet iš paskutinės žinios susidarė įspūdis, kad okupuotoje Lietuvoje ruošinama didelė byla. Rusai tvirtina, kad bet kokiai kampanijai pirmiausia paleidžiami laikraštininkai, o vėliau juos paseka policija ir prokuratura.

Prieš Balfą ir nieko bendro su Balfu neturinčiais okupuotos Lietuvos gyventojus kampaniją pradėjo Vytautas Mimitas. Tai įvairias partijos įstaigas ir institutus baigęs jaunas laikraštininkas, glaudžiai dirbęs su policija ir prokuratura. Jeigu priešas pakartotinai taip smarkiai puola Balfą, tai Amerikos lietuviai turi jį stiprinti. Šis nedidelis darbas priešui jis labai pavojingas

nedaug tereikia. Keliauju per Lietuvą, žodukus lasiodamas, dainiškai užrašinėdamas, žodyno medžiagą papildydamas.

Truputį pagalvojęs dar pridūrė:

— Į Zemaitiją retai tenuvažiuoji. Ylakiškiai ir žydikiškiai skundėsi man, kad tavęs negalį prisipažinti. Pasidarei rašytojų pirmininkas, tai pas prasičiokius ir nebesirodai...

Keistai atsisakydė. Bene keisčiau, negu visad anksčiau. Jis nepadarė rankos, tik kepūrę truputį kilstelėjo...

Tai tokie vaizdai iš paskutinio Šimkaus pasimatymo su Untuliu. Karo metu Šimkus buvo pabėgęs į Rusiją, ten dirbo komunistinės propagandos aparatu, grįžęs Lietuvon iškilio tarybinio rašytojų pirmininkas, buvo įvairių komunistinių laikraščių ir žurnalų redaktorius. Ir tam, senos pažinties vyrui, Matas Untulis paskutiniame atsisveikinime nė rankos nepadarė. Kaip kas nori tą gali aiškinti, bet galima sakyti, jog Untulis tokiu atsisveikinimu išreiškė savo nepalankumą visai sovietinei kultūrai, kuriai Šimkus vadovavo.

Išėjo Matas Untulis, kaip J. Š. rašo, lietuviškų žodžių rinkti ir... nebegrižo. Kažkur Zemaitijoje kažkoki plešiką nudobė žmogus, iš kaimo į kaimą beinantį. Šimkus sako, jog tuo metu niekas ir nesužinojo, net mažyčio nekrologo neparašė. Ir pats Šimkus nenurodo nei kada, nei kur Untulis nužudytas.

Taigi, ar mokytojo Košio biografinkas Paulius Jurkus yra tikras, jog Untulis buvo komunistas? Tur būt, jis tik taip sau, kaip jau minėjau, pagal seną madą nušnekėjo ar J. Košiui patidėjo. Komunistai savo partijos narių nelaidojo be, kaip J. Š. išsireiškė, net be mažyčių nekrologų.

"Gimtasis Kraštas" apie Matą Untulį

Šimet komunistinės propagandos laikraštis "Gimtasis Kraštas"

tas" išspausdino Česlovo Kuda-bos po Zemaitiją kelionės aprašymą. Pacituosime, kas apie Matą Untulį rašoma:

"Apačioje mėlynė plėtėja, plėtėja... "Rietavo giria..." — atsi-dusti. Kažkur šiame miške yra Mato Untulio kapas. Greta didžiųjų žemaičių vyrų vardų reikėtų įrašyti ir šį kuklų žemaičio vardą. Prisimeni...

Zavus žmogus buvo Matas Untulis. Dar jaunystėje jis parašė knygėlę "Naudingo žmogaus gyvenimas". Jo gi gyvenimas — mažas pasakytas buvo naudingas — reikalingas kraštui. Per vargą išsilavinęs, buvo plačios erudicijos žmogus: pedagogas, publicistas, vertėjas, kalbininkas, kraštotyrininkas. Anketo-se visad rašė esąs tautosakos rinkėjas. Surinko 80,000 žodžių, 5,000 įvairių tautosakos žanrų vienetų. Mūsų akimis žiūrint, tai ištiso instituto, o ne vieno pečių darbas.

Neramiais pokario metais, jau senyvas, tas mažas su kuprele žemaitukas, visad plynai kirpta galva ir labai gerų akių, buvo Lietuvos Mokslių akademijos mokslinis bendradarbis. Jo darbo stalas — gimtoji Zemaitija. Uoliai ėjo ir ėjo kailiniuotas su kortelėmis saujoje. Sužvėrėjęs banditas pastojų kelią. 1952 m. rugsėjį čia, Lelėnų kaimo ribose, netoli Endriejavo, išbarstė pavėjui prirašytus gimtosios kalbos žodžių lapelius... Jį nuvedė į mišką... Nieks kapo nežino-me. Rašytojas Jonas Šimkus, kurs jį vadino "brangiuoju ir geruoju mokytoju", "pačiu karščiausiu lietuviško žodžio brangintoju", labai galėjo šio žmogaus: "...net mažyčio nekrologo neparašėme, nieks nepasigėdo", — gaudenosi. O ir dabar ar daug kas prisimename, kad štai tais visais Zemaitijos keliukais pėsčias praėjo tas geras žmogus, labai mylėjęs savo liaudį".

Tai ir viskas, kas "Gimtojo Krašto" bendradarbio apie Matą Untulį parašyta. Nė kartą nepaminėtas komunistas ar

Untulio komunistinė veikla, ku-rioje jis tikrai neįreikšė ir tik "Darbininkė" pasikaut Untulį komunistinti. (Bus daugiau)

Maisto produktų inspekcija

Chicago miesto sveikatos taryba ilgame pranešime apie maisto produktų inspekciją praeitais 1970 metais rašo, kad 65 profesiniai apmokyti maisto inspektoriai per tuos metus ap-lankė daugiau kaip 20,000 val-gymo ir gerimo vietų (valgyklų, restoranų), kepyklų, saldai-nių dirbtuvių ir mėsos paruošos įmonių ir per tuos metus pa-smerek (rado netinkamus) dau-giau kaip milijoną svarų maisto produktų, uždarė 133 įmones, ištyrė daugiau kaip 3,000 pili-ečių skundų dėl nesveiko maisto arba nesantinių sąlygų, ir nu-siuntė į Sveikatos tarybos labo-ratorijas ištirti apie 20,000 mai-sto pavyzdžių.

Sveikatos tarybos inspektoriai esą periodiniai treniruojami ir patyrę analistai "organoleptai", tai yra gerai išmokslinti paste-bėti, užuosti ir pajusti skonį. Jei produktas neatitinka nors vieną iš šių trijų sąlygų, jis paaimamas iš krautuvės ar įmonės lentynų ir siunčiamas į laboratoriją bakteriologinei analizei.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ SVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

5%

6%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAİKO AKINIUS
2850 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7863

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlack 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį ir ketvirtadienį 1-7 val.,
antradienį nuo 1-5, treč. ir
sekmadienį nuo 12 val. ryto.

DR. EDMUND E. CIARA
2/uy W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradienį, penkt. 10-4, ir
sekmadienį 10-2 val.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadienį uždaryta.
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Prima tik susitarus
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį 5-8,
antradienį, sekmadienį 2-4
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MĖSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ketv.
nuo 8 iki 11 val. ryto, penktadienį, sekmadienį
nuo 9 iki 11 val. ryto, 4 iki 8, o sekmadienį
nuo 9 iki 12 val. ryto.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, ketv. nuo 1-4 po pietų,
ketv. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sėkmadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195

SKAITYK "NAUJINIŲ" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
ŠOKIŲ
IR PRAMOGINIS MUZIKOS
PLOKŠTELĖS
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34th Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIOJŲ ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto. Sėkmadienį
ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Tel.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**KELIŲNĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS**
Jeigu šiais 1971 metais rengiate
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsakyti vietas, nes vėliau
ju tikrai pritrūks.
Vladas Raskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės - Josephine Mile-
riūtė ir Laima Luneckienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į:
WALTER RASK - RASKAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

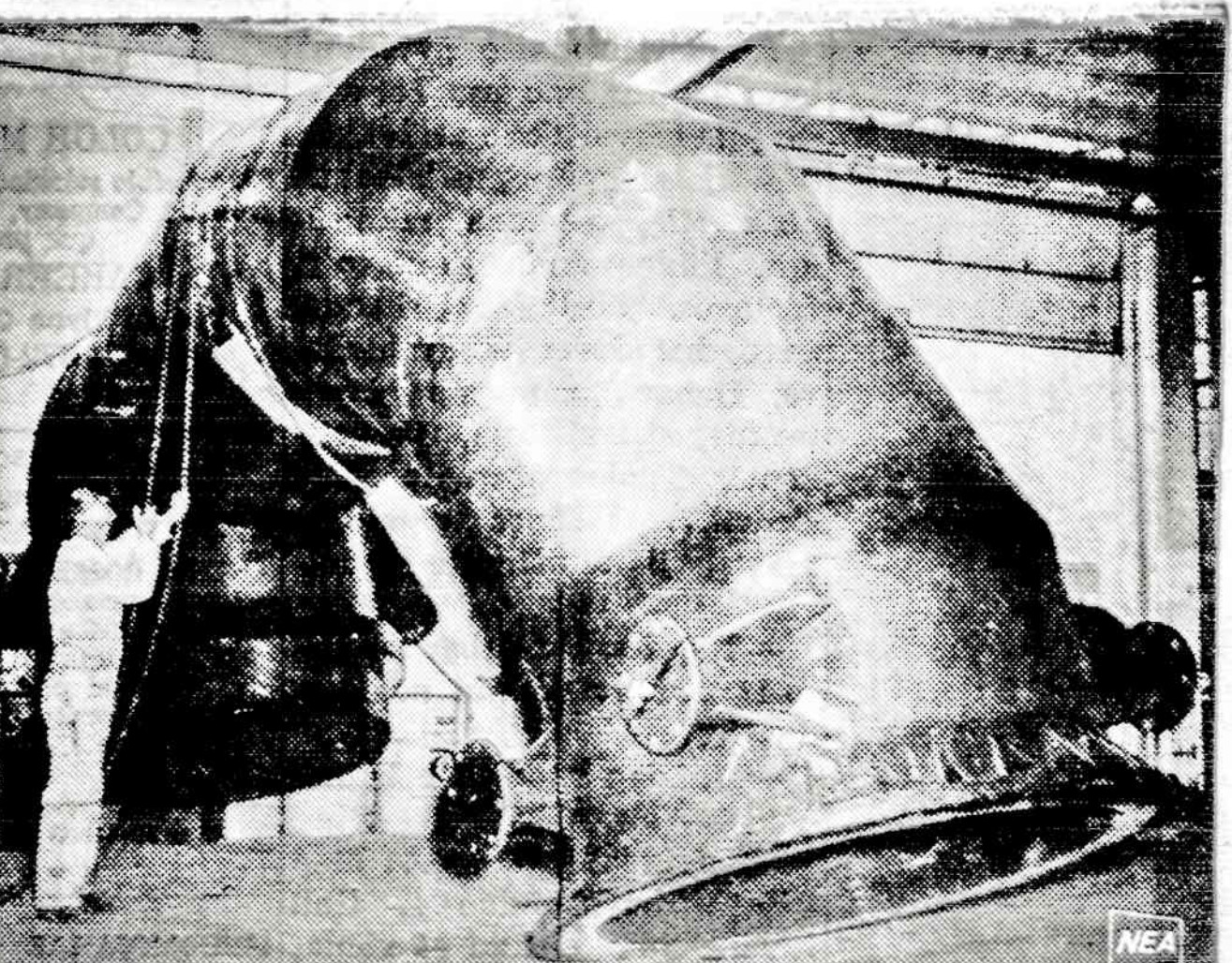
A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoje)
Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išsimokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

RANGE FIRE IS WILDFIRE

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJINIŲ". - TURI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE

Iš stiklinio pluošto pagaminta "alkūnė" bus įteista Texas medžio apdirbimo įmonei. Vamzdis
yra 5 pėdų, šešių colių skersmens ir sveria 4000 svarų. Jis nerūdijia, yra stiprus bei atsparus.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Arkidioclezijos finansų stovis

Pirmą kartą savo istorijoje
paskelbė
Chicago katalikų arkidiocle-
zija pirmą kartą savo 125 metų
istorijoje viešai paskelbė savo
finansinį stovį (assets), kurs sie-
kia \$85 milijonus (tiksliai \$85-
506,000). Iš tų sumų \$54 mil-
jonai pavadinti "globojamais"
pinigais, priklausantiems paski-
roms parapijoms ir religinėms
įstaigoms, kurios savo fondus
"deponuoja" arkidioclezijoje ir
galinčios atsiimti bet kuriuo lai-
ku.

Į arkidioclezijos turtus neįrašyti
mės, pastatai ir įrenginiai, pri-
klausančieji paskiroms parapi-
joms, kuriuos parapijos įtrau-
kiančios į savo metinius finans-
inius pranešimus.

Per praėjusius fiskalinius
metus, pasibaigusius birželio 30
d., arkidioclezijos pajamos buvę
\$36,520,000, o išlaidos \$35,964-
000. Viena stambių išlaidų
pozicijų yra \$2,060,000, išleista
arkivyskupo kardinolo katedrai
Holy Name išpuoiti.

Raportas parodo, kad ir arki-
dioclezija, kaip daugelis kitų re-
liginių ir švietimo institucijų,
jaučia infliacijos spaudimą, kas
atsiliepią ir pragyvenimo išlai-
das ir algas mokytojams ir net
kunigams bei vienuolėms.

Arkidioclezija nelaikanti savo
pinigų taupymo įstaigoje (savi-
ng accounts), meliau dėdama
pinigų perviršius į JAV Izdo no-
tas, kurios yra parduodamos kas
savaite ir duoda aukštesnius nuo-
šimčius negu taupymo įstaigos.

Arkidioclezijos nejudomojo
turto nuosavybės, nepriklausan-
čios individualėms (paskiroms)
parapijoms, įvertinamos į \$6-
420,000; tai esą daugumoje tū-
sti plotai būsimų parapijų vysti-
mui. Jokia nuosavybė nelaikoma
investiciniu tikslams ir tos,
kuriuos kartais gaunamos kaip
donacijos ar palikimai, esą par-
duodamos kaip galima greičiau.

Netiki raporto tikrumu

Organizacijos, pasivadinusios
"Amerikiečiai už Bažnyčios ir
Valstybės Atskirimą" direkto-
rius, metodistų kunigas Virgil
Craft raportą pavadino katali-
kų lyderių pastanga paveikti le-
gislatūrą (Illinojaus seimą), kad
sutiktų duoti valstybinę pašalpą
parapijoms mokykloms. "Tai
nėra sertifikuotų viešųjų audito-
rių oficialus raportas, o yra pa-
čių bažnyčios lyderių finansinis
pareiškimas", pasakė jis.

Kun. Craft pasakė, kad šis fi-
nansinis pareiškimas esą nepa-
kankamas, kadangi jis neapima
assetų (turto) arkidioclezijai
priklausančių 456 parapijų taip
pat neįskaitomi apie \$53 milio-
nai pajamų, gaunamų iš aukų ir
nepaskelbtos, "straordinarinės
pajamos" iš parengimų, minėji-
mų, karnylių, bazarų taip pat
pajamos iš nuosavybių, parapijų
investmentų, pastatų, žemių ir
įrengimų.

Raportė minimas sąrašas \$29-
541,000 dolerių korporacijų ver-

įstaigos Chicago distrikto di-
rektorius Alva L. Pilliod prime-
na, kad sausio mėnuo yra visų
svetimišalių, ne Amerikos pilie-
čių registracijos mėnuo. Per šį
mėnesį nepiliečiai privalo nuvyk-
ti į savo pašto įstaigą arba Imi-
gracijos ir naturalizacijos ofisą,
paimti adresą registracijos kor-
telę, ją užpildyti ir gražinti pa-
što įstaigos ar Imigracijos ofiso
valdininkui.

Mr. Pilliod įsakmiai skatina tą
pareigą šio mėnesio bėgyje atlikti,
nes sąmoningas šio reika-
lavimo nepildymas gresia rimto-
mis pasekmėmis: areštu, nubau-
dimu ir eventualiu deporta-
vimu.

— JAV ir Kanados Lietuvių
4-sios Dainų Šventės Vykd-
mojo Komiteto būstinės adre-
sas 6643 S. Maplewood Ave.,
Chicago, Ill. 60629, USA, tel.
312, 436-5665.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you
can prevent
forest fires!

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubo metinis narių susirinkimas
įvyks ketvirtadienį, sausio 7 dieną
Talman svetainėje, 4500 So. Talman
Ave. Pradžią 8 val. vak. Narės pra-
šomos atsilankyti. Knygų revizijos
komisija padarys pranešimą. Po su-
sirinkimo bus valses.
Nutarimų rašt.

— Ervilko Draugiško Klubo meti-
nis narių susirinkimas įvyks trečiadi-
nį, sausio 6 dieną Talman svetainėje,
4500 So. Talman Ave. Pradžią 8 val.
vak. Nariai prašomi atsilankyti lai-
ku, nes bus svarbių reikalų aptarti.
Knygų revizijos komisija padarys prane-
šimą. Po susirinkimo bus valses.
Nutarimų rašt.

— Bridgeporto Lietuvių Namų Savi-
ninkų Draugiško klubo metinis susi-
rinkimas įvyks antradienį, sausio 5
dieną Chicago Lietuvių Auditorijoje,
3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak.
Visi nariai ir narės kviečiami į susi-
rinkimą.
A. Kaulakis, rašt.

Nepiliečiams laikas registruoti adresus

JAV Teisingumo departamen-
to Imigracijos ir naturalizacijos

Mirė 1971 m. sausio mėn. 3 dieną 8:45 val. vakarą, sulaukęs 87
metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Radviliškyje.
Paliko nuliūdę: dukte Sylvia Lorenz, žentas Herold, 6 anūkai -
Gregory, Jeanne, Jannifer, Frederick, Herold Jr. ir Joseph bei kiti
gimines, draugai ir pažįstami.
Priklausė Susivienijimui Lietuvių Amerikoje.
Kūnas pašarvotas Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 W. 89 St.
Trečiadienį, sausio 6 dieną 10:30 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. Karl Sitavičius gimines, draugai ir pažįstami nuoš-
irdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį pata-
ravimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Duktė, žentas, gimines.

Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

give...
so more with eye
HEART FUND

"NAUJINIŲ" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMIS PROGOMIS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gelės ir vainikai ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKING A DIFFERENCE
REpublic 7-8606 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTC
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Viršuje iš kairės matome New Yorko garsinių įstaigos tarnautoją, Philadelphiaus pardavėjų parengimo specialistą, Kalifornijos automobilų pardavimo agentūros vedėją ir Texas vandens tiekimo tarnautoją. Jie visi vaikystėje buvo garsūs Hollywoodo aktoriai. Apačioje matome jų fotografijas.

SVEIKINAME TAMKEVIČIŲ, SULAIKUSI 88 METŲ!

ANTANAS TAMKEVIČIUS

Sveikiname Antaną Tamkevičių, šiandien sausio 5 dieną, sulaukusį 88 metų amžiaus. Sveikiname jį nuoširdžiai, nes esame įsitikinę, kad niekad ilgai savo gyvenime Tamkevičius tos sveikatos nebuvo reikalingas. Ilgą savo gyvenimą Tamkevičius buvo stiprus, kaip tas lietuviškas ažuolas, bet prieš porą mėnesių lūžo jam dešinės kojos kaulas ir labai lėtai gyja.

Šią sukaktį Tamkevičius būtų galėjęs gražiai praleisti savo namuose su artimaisiais arba didelėje ilgų metų bendradarbių kompanijoje, bet šią sukaktį jis minė vienas niūrioje Eergreen Rest Home lovoje.

Tamkevičiui buvo padaryta jo operacija, lūžas kaulas sudėtas ir geležiniu sraigtu suspaustas, bet sugijimas eina labai lėtai.

Tamkevičiaus širdis dar stipri. Ji plakė 88 metus tvarkingai, plaka gerai ir šiandien. Jo akys ne tokios jau stiprios, bet atėjusius žmones labai greitai pažįsta. Jis turi labai jau lauztus akinius, bet jeigu yra reikalo, tai jis ir laikraštį paskaito dar gali. Jo klausos gėra. Ir kas nuostabiusia, kad jo atmintis labai šviesi ir gera. Jis gali neatsiminti, ką jam vakar davė valgyti, bet jis atsimena, ką šio šimtmečio pradžioje pasakė Dievo Apveizdos klebonas, labai įžeidęs ir užrūstinęs mirties parapijos tikinčiuosius.

Tamkevičius Amerikon atvažiavo jaunas, bet jis susirado čia darbo, vedė čia atvažiavusią lietuvaitę Stulginskaitę, išaugino šeimą, pasistatė namus ir juos išmokėjo; vaikams namuose su artimaisiais arba visuomeninį Amerikos lietuvių darbą, priklausę parapijų komitetams, kovojo už savo teises, nusipirko sklypą Chicago's Lie-

tuvių Tautinėse Kapinėse, buvo išrinktas kapinių direktorium, išdėdino ir kelis kartus buvo perrinktas kapinių pirmininko pareigoms. Išmoko dirbti visuomeninį darbą ir dirbo jį pavyzdinčiai. Jis buvo geras pirmininkas, saugojo visų sklypų savininkų teises, buvo pavyzdingas išdėdinkas ir tvarkingai atsiskaitydavo organizacijos pinigus.

Ilgus metus jis pardavinėjo paminklus šalia Lietuvių Tautinių Kapinių, gaudamas nedidelę komisiją, iš kurios ne tik jis pats, bet ir visa jo šeima misedavo. Jis padėdavo lietuviams nusipirkti sklypus kapinėse, nurodydamas dar laisvas ir gražnes vietas. Jis moko būti naudingas sau ir lietuviams. Visą gyvenimą jis buvo nepaprastai taupus. Jis be reikalo nemetė savo asmeninių pinigų, bet jis labai stropiai dabojo, kad nebūtų bereikalingai mėtomi ir visuomeniniai pinigai.

Tamkevičius pažino labai daug žmonių, įvairių organizacijų veikėjų, bet didokas žmonių skaičius labai gerai pažino ir Tamkevičius. Išties meilė — žiemą ir vasarą, rudenį ir pavasarį darbo dienomis ir sekmadieniais — Tamkevičius būdavo kapinėse. Jis pasveikindavo kiekvieną ir kapines atvykusį žmogų, seną ir jauną, vyrą ar moterį. Kiekvienam jis padėdavo, kaip susiorientuoti ir susigaudyti. Našlėms jis nurodydavo, kur gauti vandens naujai pasodintoms gėlėms palaistuti, o pasimetusiems vaikams nurodydavo kur surasti apleistą tėvų kavą... Kiekvienas prisimena aukštą, tiesų, gražiai nuaugusį vyrą, visą laiką vaikščiojantį po kapines, lūkuriojančią administracijos ofisę, atsakinįjantį į klausimus. Tai buvo Tamkevičius, tapęs kapinių dalimi, žinąs visus kapus ir sklypus, ir galįs ką nors gražaus pasakyti apie kiekvieną sklypą ir kiekvieną palaistytą vyrą ar moterį. Daugelis jis gerai pažino...

Šiandien Antanas Tamkevičius lietuvių gydytojo priežiūroje, guli S. Pulaski gatvėje, prie 91 esančioje Evergreen Nursing Home, 215 kambaryje, šalia lango. Protas jo dar šviesus, akys žibą, rankos lėtai juda, bet Tamkevičius, jau ne tas. Jis labai sumenkęs, išdžiūvęs. Liko tik tiktai oda aptempti stambūs kaulai, o raumenų jau mažai. Jis gali tiktai gulėti ir sėdėti. Sulaužyta koja jau sugijusi, operacijos siūlai ištraukti, bet jis dar negali atsistoti. Gydytojas įsakė ant sulaužytos kojos nebandyti stotis, kol jis nepasakys. Dienos bėga, eina savaitės, bet gydytojas neskuba įsakymo duoti. Sakoma, kad viskas gražiai gija, bet kaulas labai lėtai suauga. Visiems vyresnio amžiaus žmo-

nėms kaulai lėtai suauga...

Tamkevičius visą gyvenimą buvo jautrus žmogus, bet asarojam neriebėdavo net ir skaudžiausias gyvenimo laikotarpiai. Mirė jo žmona, mirė sūnus, liūdnas žinias gaudavo iš Lietuvos. Širdį labai skaudėdavo, bet asaras jis suvaldydavo. Dabar, pamatęs per šventes atėjusį lankytoją, jis neiškentė. Tuojau asaros pradėjo riedėti... Paėmęs antklodės kraštą, jis nusišluostė skruosčius.

— Na, kas čia dabar tau darosi? Pirmą niekad neasarodavai...

— Liūdna man šioje ligoninėje, — atsakė Tamkevičius. — Ši vieta labai liūdna... Man šventės buvo liūdnos... Gali išsivaizduoti, niekad aš vienas žiemos švenčių nepraleidau. Visuomet būdavau kartu su šeima, o dabar prie Kalėdų stalo buvau vienas...

Pasaulyje yra daug žmonių, kurie vieni Kalėdas praleidžia. Yra ir tokių, kurie švenčių stalo neturi, vieni vieni pasauliulyje, bet Tamkevičius turi pagrindo liūdeti ir baimintis vienatvės.

Bandėm nuskaidrinti jo nuotaiką, bet nevyko. Jo argumentai buvo stipresni, negu raminantieji mūsų žodžiai.

Reportieris

Aštuonių savaitgalių šventės 1971 metais

Kongresui prieš porą metų "patalais" keturis nacionalinius šventadienius, amerikiečiai šiemet turės aštuonis savaitgalius po tris dienas "šventas".

Nuo šiol Jurgio Washingtono gimtadienis, Kapų Diena, Kolumbo Diena ir naujoji federalinė šventė — Veteranų Diena bus pirmadieniais, nepaisant kurią savaitės dieną būtų tikroji diena. Kiti 4 savaitgaliai yra Kalėdos, Nauji Metai, Liepos 4 ir Darbo Diena. Vienintelis šventadienis negyvos ilgo savaitgalio yra Padėkos Diena, kuri pasilieka kaip luvus ketvirtąjį lapkričio mėnesio ketvirtadienį.

Nors Kongreso įstatymas liečia tik federalinius tarnautojus ir federalines įstaigas bei įmones, tačiau daugumas bižnierių sutinka tą planą prisiminti ir jau 45 valstijų legislaturų tuos šventadienius pertvarkė pagal šias naujas federalines datas. Darbo unijos ir bižnierių reformą sutinka palankiai.

Šiemet nacionalinės šventės bus sekančiomis dienomis (pirmadieniais):

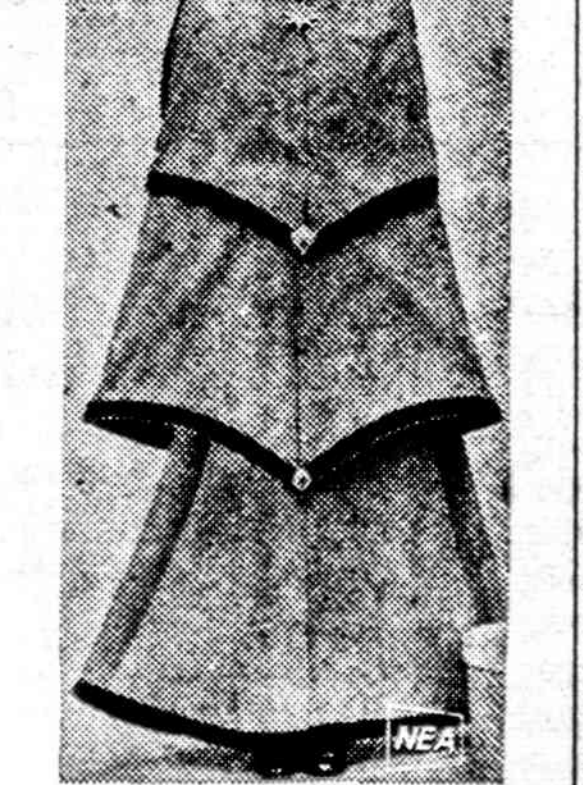
Washingtono gimtadienis vasario 15 d. (gimtadienis yra vasario 22 d.);

Kapų Puošimo Diena gegužės 31 d. (būdavo gegužės 30 d.);

Nepriklausomybės Diena lieka kaip buvo liepos 4 d., bet švenčiama taip pat pirmadienį, liepos 5 d.;

Darbo Diena visuomet bus pirmadienį, šiemet bus rugpjūčio 6 dieną;

Kolumbo Diena antrąjį spalio

Trijų aukštų apsiaustas išsiardo. Iš "maxi" galima nesunkiai padaryti "midi" arba, nuėmus vidurinę dalį, gauti "poncho".

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

COLOR MATCHER

Responsible salaried position with fast growing Company. — Producing unique product.

CAREER QUEST

Div. Of Flynn Consultants Inc. 372-0896

PERSONAL

Asmenų ieško

ANTON ROSSMAN yra prašomas atsiliepti, sumokėti nuomą ir pasiimti savo asmeninę nuosavybę, esančią 2024 So. Peoria St., laike dviejų savaitų. Daiktai po to bus tuojau pašalinti. Prašomas kreiptis į Anna, tame pastate. JOHN DUNDEK.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su virtuvės ir kitomis privilegijomis 1 asmens bute, antram aukšte. 5533 So. TALMAN AVE.

mėnesio pirmadienį, šiemet bus spalio 11 dieną; Veteranų Diena spalio mėn. ketvirtąjį pirmadienį, šiemet bus spalio 25 d.;

Kalėdos gruodžio 25 d. — šiemet bus šeštadienį. (Pirmadienis nebe "šventa").

Nauji 1972 metai bus šeštadienį.

TRUMP AI

— John Unitas — Jonaitis praieitą sekmadienį pasigėrėtinu žaidimu puslaid finalinėse rungtynėse su Oklahomos Riders išvedė savo komandą Baltimore Colts į pergale 27-17 rezultatu. Sausio 17 d. Colt susitiks su Dallas Cowboys komanda galutinėms šių metų futbolo rungtynėms. J. Unitas, kaip ir ledo rutulio garsus čekų kilmės žaidėjas Stan Mikita, neužmiršo savo senosios tėvynės ir jos žmonių. Sino Kudirkos byloje J. Unitas pasisakė aiškiai ir balsiai.

— Michael Maldėnas tarnauja 6-je pėstininkų brigadoje, kuri dabar yra Chulai, Vietnam. Ten jis pakeltas į Sp/4 laipsnį. Prieš išvykdamas į kariuomenę studijavo Wilson Junior kolegijoje. Tėvai gyvena Marquette Parko apylinkėse.

— John Čaplis baigė Chicago's State Colegiją ir gavo Bakalauro laipsnio diplomą su garbės pažymėjimu.

— J. Allen Carr Chicago Tribune skaitytojų balsų skyriuje rašo, kad Leningrado žydų teis mas jo paskirtos baumės yra tipiški visai Sovietų sistemai, kuri nedaro skirtumo dėl pabėgėlių kilmės. Ta proga primena nelemtą įvykį lietuvių jūrininko Sino Kudirkos, kuris Amerikos laive buvo rusų brutaliai mušamas iki sąmonės netekimo. Dabar apie jo likimą nieko nėra žinoma. Elgesys su juo yra tai pat tipiškas Sovietų režimo pavyzdys.

— Dail. Magdalėnos Stankūnienės darbų paroda įvyks sausio 16 d. Čiurlionio galerijoje. Bus išstatyta virš 40 įvairaus žanro paveikslų.

— Chicago Tribune sekmadienio laidoje ragina pasisakyti jaunimą įvairiais klausimais naujoje skiltyje "Voice of the Youth". Už įdėtus straipsnius mokės po 10 dol. Ten pat atspausdinta lydimasis blankas ir informacijos.

— Venecuelos Lietuvių Draugija 1971 m. sausio 9 d., šeštadienį, 7:30 val. vakare Dariaus Girėno salėje, 4416 So. Western Ave., rengia metinį Snaigų Banketą. Bus trumpa ir įdomi programa. Šokiams gros nepavargstas Venecuelos Lietuvių orkestras. Šalta — šilta vakarienė. Veiks turtingas bufetas. Įėjimo auksa 5.00 dol. Stalus užsakyti pas bilietų platintojus ir telef. dieną CA 5-4995, po 5 v. vak. 776-3727 ir 458-8345. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠIUOSIMIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

RESTORANAS — VALGYKLA. Dvie-

jų aukštų namas, moderniški ir nauji treigimai — judri vieta — labai geras biznis, lengva aptarnauti.
3 BUTAI ir BIZNIO patalpa. Rinktinė vieta Marquette Parke. \$43,000. 11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų. 60 p. sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

BUNGALOW

By owner — 5 yrs. old, 4100 West, 1300 North, 5 1/2 rooms, 3 bedrooms, kitchen & dinette & front room. Forced air heating, S. S. windows & doors. Fenced front & back yards. \$21,300. FHA-Loan appvd. Please call 278-4918.

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenuos, Volvus, Mercedes, Porschus ir kitas už, ir vietinės gamybos patyrę mechanikai, vilkikai.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, baldai, maistas, pinigai.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ŽMONES PERKA NAMUS

LENGVŲ \$14,000 pajamų iš apartamentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtingam rajone. Kaina greitam pirkėjui \$77,000.

KUKLUS NAMELIŠ — 2 butukai pačiame Marquette Parke, Kaina \$17,000, gal ir mažiau.

2 GERI MŪRINIAI NAMAI Brighton Parke. Duoda virš \$16,000 nuomos ir mažos išlaidos. Jei pamatys, tai nupirkti už \$52,500.

5 BUTŲ SVIESUS MŪRAS ir 3 auto mūro garažas pačiame Marquette Parke. \$7,500 pajamų. Tik dėl ligos atiduoda už \$48,000.

PLATUS LOTAS, Marquette Parko centrinėje gatvėje. Kaina — susitarsim.

FURUS, DIDELIS 2 po 6 mūras Gagu šildymas, platus skydas, mūro garažas, arti ofiso. \$29,500.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke. \$36,000.

9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip naujas. Geros pajamos, arti mūso. \$19,800.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

5 KAMBARIŲ mūrinis, 6-tas padarytas šildomam porčiūje. Šilima gazu, moderni virtuvė ir vonia, 2 automobilų garažas. \$20,500.

4 KAMBARIŲ EXPANDABLE (viršus neužbaigtas), apnuojus mūrinis, šilima gazu, alumininiai langai, 2 automobilų garažas, šoninis įvažiavimas, platus sklypas. \$25,000.

5 KAMBARIŲ mūrinė rezidencija, šilima gazu, 1 1/2 auto garažas, platus sklypas. \$18,900.

2 PO 6 MŪRINIS, 2 atskiri karštu vandeniu šildomai gazu. Modernios virtuvės, 2 automobilų garažas, Marquette Parke. \$32,000.

2 PO 5 1/2 IR 4 KAMB. RŪSY. Šilima gazu, alumin. langai, platus sklypas, graži nuosavybė Gage Parke. \$42,000.

4 PO 5 IR 1 BUTAS RŪSYJE, mūrinis, Alumin. langai, šildymas gazu, garažas, Marquette Parke. \$52,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus idedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudžome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit

LA 1-6047

Ikanavimas veltui, kreipkitės bet kada

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047

LA 1-6047